

Oponentní posudek diplomové práce

Diplomant: Bc. Ivo Kratochvíl
Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Zdeněk Rothbauer
Téma diplomové práce: Komunitní dům Železný Brod

Diplomová práce Ivo Kratochvíla svým programem lehce reaguje hned na několik aktuálních celospolečenských témat – úbytek obyvatelstva venkova a menších měst, možnosti trávení volného času, prevence kriminality, zprostředkování společenského kontaktu seniorům či sociálně znevýhodněným občanům, apod. Citlivě volený provozní mix objektu pojímá 4 základní samostatné celky – dům dětí a mládeže, nízkoprahové centrum, denní stacionář a bydlení pro seniory. Samotný objekt koexistuje s revitalizovaným nábřežím a je doplněn o „na první pohled“ podružné prostory posilující snahu o vytvoření, slovy studenta, intuitivního domu pečujícího o lokální komunitu.

VZTAH K MĚSTU

Řešené území v současnosti pojímá mj. areál budov Exathermu, který se bude vzhledem k míře kontaminace demolovat a čistit od vysoké koncentrace rtuti. Vzhledem k lukrativní pozici v rámci centrální části města tak vzniká příležitost vtisknout tomuto dnes nehostinnému místu zcela novou identitu. Autor představuje alternativní variantu k ekonomicky mnohem lákavějším možnostem využití pozemku.

NOVÝ KONTEXT MÍSTA

Budova komunitního centra svým základním členěním reaguje na urbanistické vazby daného místa – pozemek dělí na hmotu (směrem k rostlé zástavbě podél ulice Masarykova) a park (směrem ke břehu Jizery). Jihozápadním směrem dotváří rovnou hranu ulice Masarykova, jihovýchodní fasáda pak spoluvytváří novou ulici směřující k bodovým výškovým panelovým domům při Jiráskově nábřeží. Ač by se v prvním plánu zdálo zcela jasné umístit do cenného prostoru nároží orientujícího se do náměstí (autobusového nádraží) hlavní nástup do budovy, autor zde vsazuje velkorysou multifunkční pasáž (dva navazující prostory – komunitní dvůr + sál/průjezd) propojující autobusové nádraží s parkově pojatým nábřežím napojeným na uvažované doplnění brodské etapy projektu Greenway Jizera. Pasáž se stává dějištěm celé řady aktivit pojících se jak k programu objektu, tak ke každodennímu životu města (trhy, městské jarmarky, besídky DDM, letní kino, apod). V prostoru nechybí nezbytné toalety a příruční sklad. Vystává však otázka, jakým způsobem bude pasáž fungovat v průběhu dnů, kdy se v ní zrovna nebudou odehrávat žádné akce – interiér průchodu by jistě snesl větší míru vizuálního propojení s životem uvnitř budovy. Vedle oživení prostoru by se zvýšil i sociální dohled. Stálo by rovněž za zvážení, jestli by nároží budovy směrem do autobusového nádraží mohlo pojmout prostor pro drobnou komerci – stačila by klidně menší trafika.

Severozápadní cíp budovy při Jiráskově nábřeží symbolizuje maják transformovaného území a skrze bistro/pekárnu a veřejné wc, umístěné v parteru budovy, obhospodařuje přiléhající park. Jedná se mimochodem o ideální zastávku k osvěžení během toulek po turistické trase Greenway Jizera. Spodní úroveň nábřeží, zatravněná náplavka, je doplněna o pochozí lávku s odpočinkovými moly a úsekem vybíhajícím nad hladinu řeky. I přes všechna pozitiva se však záměr lávky, vzhledem k podmínkám stavební aktivity v aktivním záplavovém pásmu řeky, tváří spíše idealisticky.

FIGURA DOMU A DISPOZIČNÍ ŘEŠENÍ

Autor perforuje základní hmotu domu, čímž vzniká systém průchodů, dvorků a vertikálních průhledů mezi jednotlivými provozními celky. Může tak vznikat určitá interakce mezi jednotlivými sociálními

skupinami uživatelů. Zároveň je docíleno lepšího prosvětlení vnitřních prostor domu. Prolamované tvarování střechy směrem do ulice autor odůvodňuje reakcí na kopcovitou krajinu Železného Brodu a snahou o navázání na systém okolní starší zástavby. Nicméně průčelí dřívě většiny domů v dané lokalitě korunuje vodorovná římsa, čímž se tvrzení zdá být neopodstatněné. Prolamování střechy se tak stává hlavně nástrojem ke zdrobnění měřítka a dosažení signifikantní figury domu.

Dispozice nástupního patra je průchody dělena na 3 části – DDM s přiléhající pekárnou, nízkoprahové centrum a denní stacionář s napojením na dílnu. Všechny provozní celky jsou samostatně přístupné z ulice a prorůstají skrze velkoryse prosklené stěny a vstupy k přiléhajícímu parku. Atmosféru parku tak může hlavně v teplých měsících dotvářet venkovní dějství související s programem jednotlivých částí komunitního domu. Průchody (do parku) s přiléhajícími dvorky svým členitým charakterem připomínají pitoreskní benátské uličky – na jednu stranu mohou iniciovat pozitivní interakci mezi procházejícími a uživateli domu, na druhou stranu mohou zákoutí v přítmi představovat zdroj případného nebezpečí.

Bydlení pro seniory se rozkládá nad členitým prvním patrem a obklopuje společné pobytové terasy, což zřejmě předurčilo poměrně složité řešení dispozic jednotlivých bytů. Oceňuji přístup k diversifikaci jednotlivých prostor – člověk může pobývat v soukromí svého pokoje, dále se nabízí možnosti posezení ve společném obývacím pokoji anebo jít probrat aktuality se sousedy v rámci sdílené polosoukromé terasy. Mimo tyto možnosti se nabízí park, kde mohou důchodci spočívat přímo v centru různorodého dějství. Otázkou však je, na jakou klientelu je daný způsob bydlení mířený. Sdílený byt se hodí spíše pro studentské bydlení, nicméně v porovnání s řešením, kdy jsou v rámci pokoje umístěny 4 lůžka se navrhovaná forma může jevit jako kompromisní řešení.

Ač program komunitního domu nevyžaduje velké nároky na parkování, určitě by se k objektu hodilo přiřadit pár míst pro parkování personálu a alespoň jedno expresní K&R parkovací místo.

Práci studenta Ivo Kratochvíla pokládám za přínosnou a hodnotím ji známkou B.

V Praze dne 11. 6. 2017

.....
Ing. arch. Pavel Buryška